

PŘEHLED AKTIVIT K PREFERENČNÍMU KRITÉRIU „V RÁMCI PROJEKTU JE REALIZOVÁNO VÍCE AKTIVIT“

Aktivita, za kterou žadatel požaduje body, musí být popsána v žádosti o dotaci, případně ve zvláštní příloze.

Specifický cíl 1.1 Koordinace spolupráce mezi obcemi a prevence sociálně patologických jevů

Opatření 1.1.1 Koordinace ve využití infrastruktury pro sociální služby v obcích

- Koordinace při využívání infrastruktury ve všech relevantních oblastech sociální péče včetně provázání s dalšími službami (zdravotní, vzdělávací) za předpokladu dlouhodobě udržitelného financování těchto služeb.

Opatření 1.1.2 Nastavení a koordinace spolupráce s poskytovateli služeb

- Zajištění koordinaci v území, nejlépe prostřednictvím koordinační skupiny či koordinátora sociálních služeb.

Opatření 1.1.3 Metodika poskytování sociálních služeb

- Vytvoření metodiky pro spolupráci obcí a poskytovatelů sociálních služeb v území, pro nastavení systému plánování sociálních služeb atd.
- Sdílení metodiky s ostatními subjekty v území

Specifický cíl 1.2 Rozšiřování sítě sociálních a zdravotních služeb, návazných služeb včetně podpory zaměstnanosti a zvyšování jejich kvality

Opatření 1.2.1 Zajistit informovanost občanů o dostupnosti sociálních služeb, služeb návazných a postupech při jejich zajišťování

- Zajistit informovanost občanů o dostupnosti sociálních služeb, služeb návazných a postupech při jejich zajišťování prostřednictvím různých forem, zejména tištěné spolupráce s obcemi při poskytování informací občanům o sociálních službách, jejich dostupnosti a podmínkách jejich poskytování.

Opatření 1.2.2 Vytvoření zázemí pro poskytování služeb v území MAS (infrastruktura)

- Vytvoření zázemí pro poskytování služeb v území MAS, zejména pro poskytovatele služeb s využitím veřejných kapacit, sociálních a zdravotní péče, služby psychoterapeutů a klinických psychologů.
- Aktivní podpora budování potřebné infrastruktury zdravotně-sociální služby
- Podpora lůžkových a sociálních center
- Podpora sociálního bydlení - optimalizace kapacit různých typů sociálního bydlení dle potřeb v území s ohledem na potřebnost a demografické trendy (kapacity typu domů na půli cesty, domů s pečovatelskou službou, domovů pro seniory, sociálních a startovacích bytů, systému dostupného bydlení apod.)

Opatření 1.2.3 Zvyšování kvality sociálních služeb formou sdílení praxe a vzdělávání

- Podpora zaměstnanců, členů MAS a odborníků z oblasti sociálních služeb návazných při zvyšování kvalifikace formou vzdělávání, kurzů, exkurzí, konzultací, shadowingu na

obdobných pracovištích v jiných regionech.

- Sdílení zkušeností v oblasti sociálních služeb a služeb návazných (např. s jinými MAS a dalšími subjekty).

Opatření 1.2.4 Podpora sociální služby včetně prevence kriminality

- Podpora služeb zaměřených na rodiny s dětmi, seniory, občany sociálně vyloučené, osoby v obtížné životní situaci.
- Aktivní podpora budování potřebné infrastruktury zdravotně-sociální služby, preventivních programů a poskytování informací veřejnosti v oblasti boje s chudobou.
- Péče o ohrožené děti (aktivní zapojení do transformace systému péče o ohrožené děti např. formou podpory pěstounství).
- Podpora case managementu – zefektivnění týmové práce na řešení problémů klienta.
- Podpora lůžkových a sociálních center.
- Podpora rozvoje domácí péče, komunitních a neformálních forem péče o seniory.
- Odborné sociální poradenství, terénní programy
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Raná péče
- Podpora kontaktních center
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- Sociální rehabilitace, sociálně terapeutické dílny
- Služby následní péče
- Projekty zahrnující komunitně sociální práci
- Podpora nových a rozvoj stávajících programů prevence kriminality a jejich rozšíření na území MAS

Opatření 1.2.5 Podpora sociálního podnikání a podpora zaměstnanosti znevýhodněných skupin (infrastruktura)

- Cílená podpora vzniku pracovních příležitostí pro dlouhodobě nezaměstnané, sociálně, zdravotně či jinak znevýhodněné občany s ohledem na jejich specifické požadavky, problémy a zájmy.
- Podpora vzniku nových a stávajících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání – sociální inovace.
- Podpora zahájení podnikatelské činnosti
- Výstavba a rekonstrukce rozšíření a vybavení sociálních podniků.

Opatření 1.2.6 Podpora sociálního podnikání a podpora zaměstnanosti znevýhodněných skupin

- Cílená podpora vzniku pracovních příležitostí pro dlouhodobě nezaměstnané, sociálně, zdravotně či jinak znevýhodněné občany s ohledem na jejich specifické požadavky, problémy a zájmy.
- Rekvalifikace a další profesní vzdělávání
- Podpora vytváření pracovních příležitostí ve veřejné správě a soukromém sektoru
- Podpora flexibilních forem zaměstnání např. nabídky zkrácených úvazků, sdílených pracovních pozic především v zemědělství, sociálních službách a administrativě.
- Podpora vzniku nových a stávajících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání –

sociální inovace.

- Podpora zahájení podnikatelské činnosti
- Přípravu vstupu uživatele na trh práce, aktivizaci uživatele, vyhledávání zaměstnání, zprostředkování zaměstnání, podpora spolupráce lokálních partnerů na trhu práce např. spolupráce se zaměstnavateli.
- Mapování projevů sociálního vyloučení, bilanční a pracovní diagnostika, ergo diagnostika.
- Realizace nových či inovativních nástrojů aktivních politiky zaměstnanosti

Specifický cíl 1.3 Podpora zdraví a zdravého životního stylu všech věkových skupin

Opatření 1.3.1 Podpora preventivních programů zaměřených na neinfekční onemocnění

- Prevence v oblasti civilizačních chorob – rozšíření aktivit zdravotní prevence města Chrudim do okolních obcí.
- Realizace preventivních programů snižujících rizika neinfekčních onemocnění a zvyšující aktivní přístup obyvatel k péči o své zdraví, včetně programů pro snižování závislosti mezi občany a mezi ohroženými skupinami občanů (např. nekuřácké provozovny).
- Realizace programů zaměřených na duševní zdraví, jejich dopadů na život postižených, destigmatizace duševních onemocnění atd.

Opatření 1.3.2 Podpora akcí a programů zaměřených na zdravý životní styl

- Podpora akcí a programů zaměřených na zdravý životní styl.
- Rozšíření zdravého chování ve výživě u všech věkových skupin, zvýšení pohybové aktivity, zvyšování nabídky zdravých a bezpečných potravin.

Opatření 1.3.3 Podpora programů zaměřených na prevenci úrazů

- Prevence úrazů všech věkových skupin – zásady bezpečného koupání, bezpečnost dětských hřišť, prevence vzniku popálenin apod.
- Prevence úrazů v dopravě – v roli chodce, cyklisty, řidiče, spolujezdce.
- Prevence pádů u seniorů.

Specifický cíl 1.4 Zkvalitňování života obyvatel napříč všemi věkovými a sociálními skupinami

Opatření 1.4.1. Podpora vzniku a činnosti komunitních center

- Podpora infrastruktury komunitních center
- Podpora vzniku a činnosti komunitních center s dopadem činnosti do sociální oblasti, snižování nezaměstnanosti, podpory zdravého životního stylu apod. (s vazbou na knihovny, kluby důchodců apod.).
- Projekty typu: banka 55+, tzn. virtuální centrum zajišťující bezplatnou výměnu služeb (zapojení seniorů apod.) nebo dobrovolnická centra (projekt 3G).

Opatření 1.4.2. Podpora prarodinných opatření

- Podpora prarodinných opatření směřovaných na rodiny s dětmi, ohrožené děti atd. Realizace opatření je nutné v souladu s Koncepcemi rodinné politiky v obcích MAS. Vedle realizace

projektů vedoucích k zahájení prorodinných opatření (např. sanace rodiny, dětské skupiny, atd.) je součástí i informování cílových skupin.

- Rozšiřování kapacity stávajících institucionálních forem zařízení (školní družiny, kluby, podpora dětských skupin, jeslí apod.)
- Příměstské tábory v době školních prázdnin pro děti mladšího školního věku
- Podpora dopravy dětí do a ze školy
- Individuální péče o děti (vzdělávání chův, podpora zejména akreditovaných rekvalifikací)

Specifický cíl 2.1 Podpora udržitelné místní ekonomiky s důrazem na inovace

Opatření 2.1.1 Zvýšení poptávky po regionálních produktech a službách a současné rozšíření jejich nabídky

- Podpora zavedení motivačního systému pro spotřebitele (např. bonusové karty apod.) tak, aby bylo výhodné nakupovat místní produkty a služby od místních subjektů.
- Propagace regionálních produktů a služeb u potenciálních spotřebitelů – propagace prostřednictvím různých informačních kanálů (tisk, rozhlas, facebook apod.), propagace na akcích (např. Den země, jarmarky apod.).
- Podpora dalších systémů a přístupů pro zvýšení konkurenceschopnosti místní ekonomiky (např. místní výměnný obchodní systém, regionální měna apod.).

Opatření 2.1.2 Revitalizace brownfields, nevyužívaných budov a prostor na území MAS, obnova a budování doprovodné infrastruktury

- Využití brownfieldů a nevyužívaných budov a prostor na území MAS (v případě nemožnosti jejich využití, jejich odstranění).
- Podrobné zmapování brownfieldů, nevyužívaných budov a prostor na území MAS včetně možností ekonomického využití a navázání komunikace s majiteli, vytvoření map brownfieldů a jejich průběžná aktualizace.
- Vytvoření ucelené databáze brownfieldů, nevyužívaných budov a prostor na webu MAS Chrudimsko, napojení této databáze na obce a města MAS za účelem snadnější nabídky těchto prostor.
- Budování dopravní, energetické a informační infrastruktury.

Opatření 2.1.3 Zlepšení podmínek pro vznik, provoz a činnost malých a středních podniků na území MAS

- Zlepšení podmínek pro provoz a činnost malých a středních podniků na území MAS, a to prostřednictvím:
- Poskytování pomoci a poradenství při zahájení podnikatelské činnosti ve spolupráci s Krajskou hospodářskou komorou Pardubického kraje, oblastní kanceláří v Chrudimi.
- Zajištění dostatečné informovanosti místních podnikatelů o připravovaných akcích a projektech, dotačních titulech a výzvách v rámci MAS i mimo MAS.
- Zajištění a rozvoj kvalitní infrastruktury pro malé a střední podniky, vybavení školících prostor školícími pomůckami, profesní vzdělávání zaměstnanců, zajištění vzdělávacích kurzů pro zaměstnance malých a středních podniků ve spolupráci s úřadem práce v Chrudimi a Krajskou hospodářskou komorou Pardubického kraje, oblastní kanceláří v Chrudimi.
- Podpora malých a středních podniků při získávání investičních dotací (např. při zavádění inovací, dosažení větší konkurenceschopnosti, zefektivnění celkového vnitřního chodu podniku – zavádění ICT apod.).

- Vznik a provoz podnikatelských inkubátorů.
- Podpora vzniku nových malých a středních podniků s důrazem na inovační obory, podpora stávajících malých a středních podniků při zavádění inovací.

Opatření 2.1.4 Rozvoj nezemědělských činností místních podniků

- Podpora v podobě investic na založení a rozvoj nezemědělských činností místních podniků

Specifický cíl 2.2 Rozvoj regionálního zemědělství a lesnictví, podpora regionálních produktů a potravin

Opatření 2.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

- Zlepšení informovanosti o produktech místního zemědělství a zvýšení jejich odbytu.
- Propagace ekologického a tradičního zemědělství - obecná propagace ekologického a tradičního zemědělství na webu MAS, na seminářích v médiích apod., informování o možnostech zvýhodněného zaměstnávání nezaměstnaných a dalších znevýhodněných skupin (ve spolupráci s Úřadem práce a místními neziskovými organizacemi).
- Propagace produktů regionálního zemědělství a zdravých jídel vařených z produktů regionálního zemědělství.
- Podpora odbytu produktů drobných zemědělců např. distribuce v bedýnkách.
- Podpora prodeje regionálních produktů v místních kamenných obchodech a na jednorázových prodejních akcích, možnost zřízení e-shopu a dalších.
- Hmotné a nehmotné investice týkající se zpracování produktů místního zemědělství a jejich uvádění na trh.

Opatření 2.2.2 Zlepšení podmínek pro činnost regionálních zemědělských podniků

- Zlepšení podmínek pro činnost regionálních zemědělských podniků.
- Podpora nákupu technického vybavení pro zemědělské a zpracovatelské podniky a provozovny s regionálními produkty.
- Podpora nákupu technického vybavení malých pěstitelů.

Opatření 2.2.3 Rozvoj zemědělské infrastruktury

- Rekonstrukce a budování zemědělské infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality a hustoty polních cest.
- Obnova a výstavba souvisejících objektů a technického vybavení

Opatření 2.2.4 Rozvoj lesnické infrastruktury

- Rekonstrukce a budování lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality a hustoty lesních cest.
- Obnova a výstavba souvisejících objektů a technického vybavení

Specifický cíl 2.3 Rozvoj udržitelného cestovního ruchu

Opatření 2.3.1 Zvýšení motivace turistů k návštěvě území MAS

- Zvýšení motivace turistů k návštěvě území MAS.
- Propagace turistických atraktivit a služeb na území MAS – využití široké škály komunikačních kanálů – web, tisk, rozhlas a další média.
- Provozování turistického motivačního systému (ve spolupráci s ostatními MAS na území

turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko) – např. formou rozvoje a provozu turistické bonusové karty, dalších věrnostních akcí apod.

- Propagace společných produktů cestovního ruchu na území MAS – tj. produktů realizovaných více subjekty na území MAS Chrudimsko.
- Realizace společných produktů v rámci širšího území turistické oblasti - spolupráce s ostatními MAS v rámci turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko a spolupráce s Destinační společností Východní Čechy – společná propagace, společné propagační materiály, tvorba společných produktů a další formy spolupráce.

Opatření 2.3.2 Rozvoje rekreačních funkcí lesů

- Podpora environmentálních forem cestovního ruchu v rekreačních lesích.
- Zvyšování environmentální, rekreační a společenské funkce lesa (např. výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty, značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků, odpočinkových stanovišť, informačních tabulí apod.)
- Budování naučných stezek – především s ekologickými tématy.
- Podpora vybavení rekreačních lesů v podobě fitness prvků, herních prvků, informativních tabulí, závor apod.

Opatření 2.3.3 Realizace společných produktů v rámci širšího území turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko a regionu Východní Čechy

- Rozšíření a zkvalitnění atraktivit a služeb pro cestovní ruch na území MAS Chrudimsko.
- Podpora vzniku nových turistických produktů (např. téma archeologie).
- Podpora rozvoje tradičních řemesel v historickém centru Chrudimi.
- Využití sportovních a kulturních akcí v aktivitách cestovního ruchu.
- Využití brownfieldů a nevyužívaných historicky kulturně cenných objektů pro potřeby cestovního ruchu.
- Podpora zvyšování kvality služeb (zapojení do systému certifikace).
- Podpora rozšiřování vybavení a infrastruktury stávajících subjektů cestovního ruchu a podpora nových.

Specifický cíl 3.1 Rozvoj občanské infrastruktury obcí

Opatření 3.1.1 Udržování a rozšiřování infrastruktury pro zajištění kulturních, sportovních a společenských akcí

- Udržování a rozšiřování infrastruktury pro zajištění kulturních, sportovních a společenských akcí – např. kulturní domy, multifunkční a komunitní centra, sportovní areály a hřiště, centra pro ekologickou výchovu a další volnočasová zařízení, a to především v menších obcích.

Opatření 3.1.2 Udržování a rozšiřování další občanské infrastruktury

- Udržování a rozšiřování další občanské infrastruktury – rekonstrukce obecních úřadů, provozoven služeb, výstavba, rekonstrukce a modernizace MŠ, ZŠ, SŠ a dalších.
- Modernizace vzdělávacích a výcvikových středisek. Vzdělávací a informační akce pro prevenci a ochranu před katastrofami, vzájemná spolupráce IZS
- Výstavba, rekonstrukce, modernizace a vybavení objektů církví a církevních organizací, hřbitovy a smuteční síně apod.
- Revitalizace náměstí a navesí, parků a veřejné zeleně v obcích, zahrad a veřejných sadů.

- Výstavba, rekonstrukce a modernizace dětských a dopravních hřišť.
- Instalace, obnova a modernizace mobiliáře v ulicích a na veřejných prostranstvích (lavičky, altány odpadkové koše, stojany na kola apod.).

Opatření 3.1.3 Podpora spolkové činnosti

- Podpora v oblasti vzdělání neziskových organizací.
- Podpora v oblasti financování NNO a burz filantropie.
- Spolupráce NNO – síťování (case management apod.).
- Sdílení příkladů dobré praxe.

Specifický cíl 3.2 Zajištění dostatečných příležitostí pro zajímavé a zdravé trávení volného času

Opatření 3.2.1 Podpora kulturních, sportovních, společenských a dalších volnočasových aktivit

- Podpora kulturních, sportovních, společenských a dalších volnočasových aktivit.
- Podpora tradičních akcí v území MAS s akcentem k zachování kulturního dědictví (festivaly, jarmarky, folklór, výstavy, akce místních spolků, divadelní představení, zájmové činnosti a další akce a aktivity).
- Podpora sportovních aktivit tradičních i méně tradičních, organizovaných i neorganizovaných, s tradicí i nově vznikajících, na výkonnostní i rekreační úrovni.
- Podpora a aktivní zapojení MAS do nově vznikajících, jednorázových i opakujících se akcí a aktivit.
- Podpora získávání dobré praxe a zkušeností z jiných regionů v ČR i EU prostřednictvím spolupráce, vzdělávání a sdílení zkušeností.

Opatření 3.2.2 Informování o kulturních, sportovní a dalších společenských aktivitách, meziregionální spolupráce

- Informování o kulturních, sportovní a dalších společenských aktivitách, meziregionální spolupráce.
- Podpora vytváření sdílených systémů pro lepší koordinaci plánování a organizování kulturních, sportovních společenských a volnočasových aktivit.
- Zajištění dostatečné informovanosti občanů o akcích v území za pomoci různých komunikačních kanálů.

Specifický cíl 3.3 Ochrana a obnova kulturního dědictví

Opatření 3.3.1 Péče o památky v území

- Ochrana a obnova movitých a nemovitých kulturních památek.
- Příprava a realizace projektů pro smysluplné využití historických památek v území, pro jejich zpřístupnění a zatraktivnění.

Opatření 3.3.2 Propagace památek a místních zajímavostí

- Propagace památek a místních zajímavostí – šíření informací o místních zajímavostech a památkách a realizovaných projektech v oblasti péče o památky např. na turistických serverech apod.

Specifický cíl 4.1 Kvalitní a dostupné vzdělávání na všech stupních škol

Opatření 4.1.1 Podpora při zajištění dostatečných kapacit a zvyšování kvality předškolního vzdělávání

- Podpora při zajištění dostatečných kapacit a zvyšování kvality předškolního vzdělávání.
- Obnova a rozšíření dětských skupin a jeslí nebo zavedení jiných forem péče o děti před dovršením věku pro nástup do MŠ a umožnění tak snadnějšího návratu rodičů do zaměstnání – dětské skupiny.
- Podpory alternativních forem vzdělávání v předškolním věku – např. lesní MŠ, waldorfské a montessori MŠ apod.
- Podpory rodičovských center – podpora mateřských center na celém území MAS včetně aktivit zaměřených na zvyšování rodičovských kompetencí.
- Podpora mateřských škol v podobě metodického poradenství, vzdělávání a rozšiřování potřebného vybavení a pomůcek – zavádění nebo rozšiřování aktivit v podobě her rozvíjejících logické myšlení, ekologické povědomí, zdravý životní styl apod.

Opatření 4.1.2 Podpora při zajištění dostatečných kapacit a zvyšování kvality základního školního vzdělávání

- Podpora při zajištění dostatečných kapacit a zvyšování kvality základního školního vzdělávání.
- Zlepšení vybavení učeben pro přírodovědnou a technickou gramotnost – vybavení speciálními pomůckami, posilování zájmu o technické a přírodovědné obory, podpora přípravy na širokou škálu povolání.
- Budování venkovních školních učeben, venkovních tělocvičen a hracích prvků v okolí škol s cílem zvýšit pohybovou aktivitou žáků.
- Podpora speciálního základního školství a pomoc v běžném základním školství pro zařazování jedinců se speciálními potřebami – pořízování pomůcek a dalšího zařízení, odborné poradenství a asistence pro žáky se speciálními potřebami, podpora asistentů na školách, podpora aktivit pedagogicko-psychologické poradny apod.

Opatření 4.1.3 Podpora kvalitního středního školství a vyššího odborného školství

- Podpora kvalitního středního školství a vyššího odborného školství.
- Podpora spolupráce a provázanosti základních a středních škol – podpora žáků při přechodu ze základních do středních škol např. v oblasti volby povolání, podporou.
- Podpora vyšší provázanosti mezi školou a prací – projekty a akce vedoucí k větší obezřetnosti studentů s praxí, spolupráce v podobě studentských prací, praxí studentů apod.
- Obnovení nebo vznik různých forem pomaturitního vzdělávání na území MAS – podpora Vyšších odborných škol a dalších forem pomaturitního vzdělávání v podobě denního i distančního vzdělávání.
- Podpora středních škol při poskytování vzdělávání dalším věkovým a zájmovým skupinám – diverzifikace aktivit středních škol při orientaci na další skupiny obyvatel.
- Podpora aktivit žáků a studentů vznikajících z jejich vlastní iniciativy.

Specifický cíl 4.2 Podpora celoživotního vzdělání dostupného všem věkovým skupinám

Opatření 4.2.1 Podpora subjektů poskytujících celoživotní vzdělávání

- Podpora dalších subjektů poskytujících vzdělávání.
- Podpora při přípravě a realizaci vzdělávacích produktů pro různé stupně školního vzdělávání, další cílové skupiny a veřejnost – doplňkové vzdělávací programy pro školy a další skupiny obyvatel.
- Podpora projektů místních knihoven – aktivity na podporu čtenářské gramotnosti.
- Podpora celoživotního vzdělávání – poskytovaných různými subjekty (např. Univerzity třetího věku, odborné počítačové a jazykové kurzy, rekvalifikační kurzy atd.).

Opatření 4.2.2 Podpora zvyšování kvalifikace pracovníků na všech stupních škol a u dalších subjektů poskytujících vzdělání

- Podpora zvyšování kvalifikace pracovníků na všech stupních škol a u dalších subjektů poskytujících vzdělání.
- Vzdělávání pedagogů a dalších pracovníků – zvyšování úrovně vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků, seznamování s novými metodami výuky, získávání dobré praxe z dalších regionů nebo zahraničí.

Opatření 4.2.3 Podpora vzdělávání k udržitelnému rozvoji všech věkových skupin, osvěta

- Podpora programů zaměřených na problematiku udržitelného rozvoje – programy pro všechny cílové skupiny zaměřené na oblasti udržitelného rozvoje environmentální, sociální a ekonomickou (globální výchova, férový obchod, využívání regionálních zdrojů a spotřeba regionálních produktů, šetření přírodními zdroji, etická výchova, osvětové kampaně a akce)
- Ekologické vzdělávání v území – v nejširším smyslu realizace aktivit zaměřených na zvyšování povědomí o různých environmentálních aspektech (znečišťování ovzduší topeništi na tuhá paliva, třídění odpadů).

Specifický cíl 4.3 Zkvalitnění podmínek pro vzdělávání všech věkových skupin

Opatření 4.3.1 Rozvoj infrastruktury pro kvalitní vzdělávání všech věkových skupin

- Zajištění dostatečné infrastruktury pro předškolní vzdělávání, a to především v menších obcích – rekonstrukce a dobudování infrastruktury pro všechny formy předškolní vzdělávání, zlepšení vybavení vnitřních i venkovních prostor zařízení péče o děti do 3 let, mateřských škol apod.
- Rozšíření, rekonstrukce a dobudování školní infrastruktury – opravy školských zařízení ZŠ, SŠ – tělocvičny, hřiště, učebny, jídelny, školní družiny apod. s ohledem na snižování energetické náročnosti a na bezpečné prostředí. Revitalizace školních zahrad (pěstování květin, zeleniny, dřevin, malá arboreta apod.). Zavádění zdravých školních jídel a bufetů.
- Podpora při rozšiřování a obnově infrastruktury škol – vnitřní i vnější prostory.
- Podpora infrastruktury pro subjekty zajišťující celoživotní vzdělávání a zájmové a neformální vzdělávání mládeže

Specifický cíl 5.1 Efektivní plánování a citlivý urbánní rozvoj území

Opatření 5.1.1 Zvyšování kvality plánování rozvoje území

- Komunitním přístupem zpracovat rozvoj vytipovaných lokalit v území.
- Zpracovat studie pro zlepšení kvality životního prostředí v území, územních plánů, koncepcí, regulačních a strategických plánů apod.

Opatření 5.1.2 Zkvalitňování obytného prostředí na sídlištích a v obcích

- Výstavba a modernizace bytového fondu, snižování jeho energetické náročnosti.
- Příprava rozvojových ploch pro bytovou výstavbu v souladu s územním plánováním včetně potřebné infrastruktury.

Specifický cíl 5.2 Rozvoj technické infrastruktury za účelem ochrany životního prostředí

Opatření 5.2.1 Odkanalizování obcí, dobudování vodovodní sítě

- Odkanalizování obcí.
- Dobudování vodovodní sítě a zařízení pro nakládání s dešťovými vodami – vybudování splaškových kanalizací, ČOV a vodovodů v území.

Opatření 5.2.2 Úspory energií v území a energetický management

- Zateplení budov občanské vybavenosti v obcích i podnikatelských objektů.
- Rozšíření obnovitelných zdrojů energie.
- Výstavba, rekonstrukce a modernizace veřejného osvětlení s důrazem na nižší spotřebu energie.
- Využívání funkce energetického manažera v území.
- Realizace dalších akcí pro úsporu spotřeby energií v území.

Opatření 5.2.3 Efektivní odpadové hospodářství

- Vybudování kompostárny pro všechny druhy biologického odpadu v území.
- Dobudování sítě sběrných dvorů v území.
- Zefektivnění systému mobilního svozu odpadu v území,
- Vybudování podzemních kontejnerů.
- Předcházení vzniku odpadů, podpora využívání recyklovaných materiálů.

Opatření 5.2.4 Zmírnění dopadů živelných pohrom

- Výstavba, rekonstrukce a modernizace zařízení pro krizové situace (povodně, vichřice, požáry dopravní nebo průmyslové havárie aj.).
- Stavební úpravy stanic IZS,
- Vybavení složek IZS pomocí techniky, specializované techniky a věcných prostředků na podporu zlepšení služeb

Opatření 5.2.5. Udržení čistoty ovzduší v území

- Podpora v oblasti snížení emisí z lokálních topenišť.
- Monitoring aktuálního stavu ovzduší.
- Napojování objektů na horkovod, plynofikace.

- Náhrada a rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů na tuhá paliva.

Specifický cíl 5.3 Péče o krajinu a zvyšování biodiverzity

Opatření 5.3.1 Péče o zeleň v obcích

- Vypracování pasportu zeleně a dalších plánů péče o zeleň.
- Zajištění bezpečnosti zeleně, parkové úpravy včetně instalace mobiliáře.
- Doplnění techniky pro péči o zeleň v obcích
- Zlepšení kvality a funkčnosti zeleně.

Opatření 5.3.2 Doplnění systému ÚSES, liniové a izolační zeleně, další krajinářské úpravy

- Doplnění systému ÚSES.
- Obnova a dobudování biocenter a biokoridorů ve vhodných lokalitách (včetně posílení přirozené funkce krajiny – remízky apod.).
- Úprava a doplnění liniové a izolační zeleně.
- Realizace dalších krajinářských úprav – dle územních plánů obcí.

Opatření 5.3.3 Protierozní opatření

- Výsadba a obnova remízků.
- Členění honů pomocí mezí.
- Výsadba a obnova větrolamů.
- Budování průlehů, zatravněné údolnice, protierozní hrázky a ochranné nádrže.
- Úprava konvexních břehů a kamenné záhozy vymletých konkávních břehů s následnou výsadbou dřevin.

Opatření 5.3.4 Zvyšování biodiverzity krajiny včetně vodních ploch

- Revitalizace vodních toků.
- Mapování a prevence šíření invazních druhů živočichů a rostlin, jejich následná likvidace či omezení
- Vytváření malých mokřadů.
- Podpora různých druhů stanovišť – sekání luk, úprava území pro různé druhy rostlin a živočichů.

Opatření 5.3.5 Odstranění starých ekologických zátěží a černých skládek

- Monitoring černých skládek.
- Odstranění černých skládek.
- Rekultivace starých skládek.
- Monitoring a sanace starých ekologických zátěží.

Specifický cíl 5.4 Zlepšení dostupnosti obcí, rozvoj dopravní infrastruktury a udržitelné mobility

Opatření 5.4.1 Zkvalitnění silniční sítě v území

- Rekonstrukce silnic všech stupňů.

- Budování obchvatů.
- Zvyšování bezpečnosti na silnicích prostřednictvím okružních křižovatek, přechodů pro chodce, osvětlení, signalizace, ostrůvků, retardérů apod.

Opatření 5.4.2 Zkvalitnění infrastruktury veřejné dopravy

- Rekonstrukce a modernizace nástupních míst včetně systémů typu P+R (zaparkuj a jed'), K+R (krátce zaparkuj a jed'), B+R (kombinace kolo a hromadná doprava).
- Modernizace dopravních systémů.
- Modernizace nádraží, čekáren a zastávek MHD.
- Zavedení opatření pro zvýšení přepravní rychlosti na železnici.
- Rozšíření bezbariérovosti MHD.
- Údržba ploch pro sportovní letectví.

Opatření 5.4.3 Rozvoj a podpora udržitelné mobility

- Výstavba a modernizace cyklostezek a cyklotras, chodníků, cyklistických jízdních pruhů a doprovodné infrastruktury pro cyklisty a chodce (odpočinková místa, stojany na kola, podchody, nadchody apod.).
- Doplnění a provázání cyklostezek v území ve vazbě na spádová centra.
- Výstavba plnicích a dobíjecích stanic s cílem zvýšit možnosti využívání CNG a elektřiny v pohonech dopravních prostředků a pořízení nízkoemisních a bezemisních vozidel.

Opatření 5.4.4 Zkvalitnění infrastruktury pro dopravu v klidu

- Výstavba, rozšiřování a modernizace parkovacích ploch či budov a doplňkové technické infrastruktury (parkovací automaty, závory apod.)

